

30.3.2022

JulkICT
Katariina Rantala

Lainsäädännön soveltamisen ja edistämisen työryhmän kokous 2/2022

Aika 30.3.2022 klo 13.00-15.30

Osallistujat Tiina Lokka-Lepistö, valtiovarainministeriö, puheenjohtaja
Elina Takamäki, Digi- ja väestötietovirasto, varapuheenjohtaja
Katariina Rantala, valtiovarainministeriö, sihteeri

Paikalla:

Sami Aalto, opetus- ja kulttuuriministeriö
Ethel Eriksson, Sipoon kunta
Merita Erkkilä, liikenne- ja viestintäministeriö
Teija Hautera, Kansaneläkelaitos
Merja Heikonen, Vammaisten henkilöiden oikeuksien neuvottelukunta VANE
Tommi Karttaavi, Kuntaliitto
Timo-Ville Nieminen, maa- ja metsätalousministeriö
Mika Paasikallio, Patentti- ja rekisterihallitus
Emmi Äijälä, työ- ja elinkeinoministeriö
Anna-Stina Tarkka, oikeusministeriö
Taito von Konow, Verohallinto
Outi Äyräs-Blumberg, sosiaali- ja terveysministeriö

Poissa:

Elisa Kotiniemi, Etelä-Suomen aluehallintovirasto
Tomas Lehtinen, Helsingin kaupunki
Pekka Virkamäki, ympäristöministeriö

Erikseen kutsuttuna:

Petteri Ohvo, valtiovarainministeriö
Marjukka Saarijärvi, valtiovarainministeriö
Heli Hänninen, valtiovarainministeriö

1. Kokouksen avaus

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 13.00

2. Asialistan ja edellisen kokouksen pöytäkirjan hyväksyminen sekä uusien jäsenten esittely

Asialista ja edellisen kokouksen pöytäkirja hyväksyttiin muutoksitta.
Työryhmän uusi jäsen Emmi Äijälä (TEM) esittäytyi.

3. Kuolinpesän asiointin helpottaminen 40 min

Esittelijä: Hannu Mäkelä, Digi- ja väestötietovirasto

Hannu Mäkelän esityksessä käsiteltiin kuolinpesän asiointin helpottamista. Huomiona, että osaa esitysmateriaalin dioista ei ole päivitetty joulukuun 2021 jälkeen. Esityksessä käytiin läpi tiiviisti DVV:n tavoitteet, tärkeimmät sidosryhmät sekä aikataulu. Nostoina erityisesti julkisuuden paine asian eteenpäin viemisessä sekä digitalisaation hyötypotentiaalin maksimointi. Lisäksi käytiin läpi ehdotukset suurimmista muutoksista koskien sukuselvityksiä, perukirjoja, asiointia ja paperiasiakirjoja sekä suunnitelma asiointijärjestelmästä. Lopuksi käytiin läpi kooste asiaan liittyvistä säädösehdotuksista, alustavat tavoitteet sekä jatkoaskeleet.

Esityksen jälkeen keskustelussa todettiin, että asiaa tulee lähestyä säädösten kautta ja selvitys asiasta koetaan erittäin tarpeelliseksi. Perintöoikeudellisten asiakirjojen saaminen digimaailmaan on noussut esiin myös työryhmän kyselyssä.

4. EU-sääntely ja sähköinen asiointi 20 min

Esittelijät: Niina Etelävuori, työ- ja elinkeinoministeriö

Esityksessä käytiin läpi lupamenettelyitä ja sähköistä asiointia koskeva EU-sääntelykehikko sekä palveludirektiivi, jonka osalta toimeenpano on yhä puutteellista. Lisäksi käytiin läpi SDG-asetuksen vaatimukset sekä toimeenpano. Lopuksi käytiin läpi lupamenettelyiden kartoitus sekä tilanne. Lupamenettelyiden kartoitustyö on yhä käynnissä.

Keskustelussa nostettiin esiin tahtotila digitaalisen rajat ylittävän asiointin mahdollistamiseksi. Lisäksi nostettiin esiin tunnistetut haasteet ja niistä tiedottaminen. Asiaa on esitelty TEM:in toimeenpanoverkostossa sisäisesti, mutta esimerkkejä olisi hyvä nostaa myös tekeillä olevaan lainsäädäntötyöryhmän käsikirjaan. Lopuksi tarkennettiin vielä termien käänköksiä sekä yhteneväsyyttä.

5. Virtual Finland – hankkeen haasteet ja ratkaisujatkukset 20 min

Esittelijä: Jukka Kyhäräinen, ulkoministeriö

Jukka Kyhäräisen esityksessä käytiin läpi VF-hankkeessa esille tulleita juridisia haasteita sekä mitä tähän mennessä on tehty, mitä on käynnissä ja mitä seuraavaksi tulee tapahtumaan. Haasteita on tunnistettu olevan muun muassa tiedon liikkumista ja hyödyntämistä ohjaavassa lainsäädännössä. Palvelutarjonta on tällä hetkellä asiakkaan näkökulmasta pistemäistä ja risaista; tarkoituksena olisi saada toteutus kohti palvelupolkuja ja aikaiseksi ns. palvelukehityssuppilo. Huolena on, että prosessissa saattaa kestää kauan.

Käytiin keskustelua siitä, miten asiaa olisi hyvä lähteä edistämään. Haasteena on saada kaikki rattaat pyörimään samaan aikaan, sillä asia on lainsäädännöllisesti palasina. Asian ei pitäisi olla riippuvainen OM:n kiireisistä lainvalmistelijoista. Myös tiedon keruuseen tulisi kehittää toimivia tapoja. Lisäksi keskusteltiin digitaalisesta verotuksesta ja siihen liittyvästä valvonnasta.

Lopuksi todettiin, että tiedon kulkeminen ja yhteistyön lisääminen ovat isoja teemoja, joihin kaikkien tulee tahoillaan miettiä ratkaisuja.

6. Vaatimustenmukaisuuden käsikirja 30 min

Esittelijä: Elina Takamäki, Digi- ja väestötietovirasto

Vaatimustenmukaisuuden käsikirjan laatiminen on DVV:n lakiasiainyksikössä tämän vuoden tavoitteena. Esityksessä käytiin läpi käsikirjan tarpeet DVV:n näkökulmasta sekä ajatusta käsikirjan sisällöstä ja muodosta. Erityisesti käytiin läpi pohjana toimivaan Exceliin suunnitellut sarakkeet ja rakenne, eli miten säädösten vaatimuksia voidaan suodattaa niin, että muutkin kuin juristit niitä ymmärtävät.

Esityksen jälkeen todettiin, että käsikirja tulee olemaan todella käyttökelpoinen palveluiden kehittäjille ja dataa toivottiin vähintään Excel muodossa annettavaksi myös muille hyödynnettäväksi. Käsikirjan visuaalisen version valmistuttua sitä pyritään kierrättämään ja selvittämään, olisiko siitä palvelun kehittäjille apua vaatimusten tunnistamisessa. Käsikirja toimisi ylätasoinen työkaluna, syvempää tietoa haettaisiin muualta.

Kaikki kommentit sekä rakentavat ehdotukset käsikirjaan liittyen pyydettiin toimittamaan suoraan Elinalle.

7. Digipalvelulain toimeenpanokyselyn tulokset ja toimenpide-ehdotukset 20 min

Esittelijä: Tiina Lokka-Lepistö

Alkuvuonna toteutettu kysely on kolmas digipalvelulain toimeenpanoa koskeva kysely ja sen tuloksia on verrattu ESAVI:n saavutettavuusvalvonnan raporttiin. Käytiin läpi suunnitellut jatkotoimenpiteet, erityisesti webinaareihin liittyvät suunnitelmat. Webinaarien toteutus on ajateltu niin, että asiaa lähestytään käytännön esimerkkien kautta. Kouluttajat olisivat tästä työryhmästä, myös EASVI osallistuisi. Lisäksi nostona seurantakyselyn uudistaminen, jotta sillä saataisiin mitattua tosiasiallista tilannetta eikä yksittäisen organisaation edustajan näkemystä. Jatkossa kysely ohjattaisiin kartoittamaan asiointitarvetta ja ennakoitua. Kyselyn uudistustyö on alussa ja siihen saa mielellään osallistua. Lopuksi käytiin läpi ehdotettavat toimenpiteet 2023 eteenpäin.

Käytiin läpi ajatuksia esitetyistä toimenpiteistä sekä koulutuksen ja toimeenpanon tuen tarpeesta. Lisäksi esiin nostettiin blogitekstin kirjoittaminen Suomidigi-sivustolle. Koulutusten osalta lähestyminen käytännön tilanteiden kautta ja ylätasoa vastauksia antaen koettiin hyväksi, mutta lähestymistapaa voi vielä toki muokata. Kyselyssä nousi esiin resurssien puute sen osalta, että ei pystytäkään selvittämään mitä digipalvelulaki kullekin taholle tarkoittaa.

Tiina, Elina ja ESAVI miettivät koulutusten järjestämistä ja palaavat kyselemään työryhmältä, ketkä koulutuksia voisivat vetää.

8. Viestinnälliset asiat 10 min

Esittelijä: Tiina Lokka-Lepistö, valtiovarainministeriö

- Tiedusteltiin halukkaita kirjoittamaan huhtikuun blogia Suomidigi-sivustolle. Aiheena voisi mahdollisesti olla maaliskuussa päättynyt kysely jolla kartoitettiin sääntelyä, joka hankaloittaa digitaalisen asioinnin edistämistä viranomaisissa. Elina voisi olla mahdollinen kirjoittaja.
- Tiina ja Elina käyvät läpi maaliskuun kyselyn tulokset ja tuovat alatyöryhmiin.
- Lainlaatijan oppaan materiaalien katselmointi tulossa toukokuussa työryhmälle.
- Tilannekuvan päivityksen täydennykset ja kommentit pyydetään toimittamaan huhtikuun aikana.
- Ministeriöille on lähtenyt maaliskuun lopussa kysely, jolla kartoitetaan julkisten rekistereiden otteiden ja todistusten säädöstaustaa. Toukokuussa kartoitetaan kyselyn avulla käytännön toimintamalleja.

- Jotta kaikki alatyöryhmissä käsitellyt saataisiin katselmoitua mahdollisimman kattavasti, voisi syksyille järjestää keskustelutilaisuuden, jossa käydään läpi nostoja tuloksista ennen raporttiin ja käsikirjaan viemistä.

9. Muut asiat 5 min

Ei muita asioita.

10. Seuraava kokous

Ke 18.5.2022 klo 13.00-15.00, Teams

11. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 15.20.

Jakelu / Sändlista

Työryhmän jäsenet ja varajäsenet